

Kadir Cangızbay: Bedenim mi dediniz... İradem mi dediniz?

Posted on 26/09/2021

Aşıkârşitları, bu ayın başında İstanbul Maltepe’de kaymakamlığa başvurular; miting yapacaklardı; ama kaymakamlık izin vermedi: Olur muydu canım, ortalıkta pandemi vardı.

Olurdu kardeşim, olurdu: Mitingi düzenleyen eski AKP’liydi; şimdilerde de Anadolu Birliği Partisi (ABP) başkanı. Cumartesi günü miting yapıldı, bu arada Maltepe kaymakamı da İzmit Derinköy’e sürüldü. Mitinge otobüsle gelenlere de, miting alanına girenlere de devletin koyduğu testler sorulmadı; sadece polis maskesi olmayanlara maske verdi, onların da büyük çoğunluğu, hemen attılar maskelerini, polisten uzaklaşmayı bile beklemeden.

Azgındılar; ama neyse ki azdılar: Bazıları bin kişiyi bile bulamadılar dediler; en iyimserleri ise 2500’ü ancak aştılar dediler.

Miting meydanında bir kadın vardı; elinde kocaman bir pankart: “Benim bedenim, benim kararım”. “Benim bedenim” sözü doğru, ancak ikinci kısmı yanlış: Buradaki kadın kara çarşaf. Çarşafı, yukarıdan aşağıya alnının kapatıyor, kaşlarına kadar; yüzünün alt tarafında yine çarşaf, ta dudaklarına kadar kapatıyor yüzünü: Tamam, bedeni kendisine ait; ama iradesi şu ya da bu ölçüde başka birilerinin egemenliği altında.

İnsan karşısındaki insanı neresinden tanır: Elinden, bacağından, kalçasından, sırtından vs... değil, yüzünden, yani çehresinden, simasından; ki burada şunu da unutmamalıyız: İnsanın çehresine, tümünden açık ya da kısmen kapalı, mutlaka ve mutlaka saçları da dahildir. Simasından, çehresinden. Bu arada şunu da vurgulayalım ki kişinin çehresine -tümünden açık veya kısmen kapalı- saçları da dahildir. İnsan, kendi yüzünü kapattığı ölçüde, aslında

kendisinin kendisi olduğunu da gizlemiş, yani kendi kendisini kimliksizleştirmiş olmasıdır: Burka ya da benzer bir şeyler giyildiği durumda, kişinin kadın mı yoksa erkek mi olduğu bile artık bilinemez hale gelecektir.

Burka ya da peçeyle dolaşmak tabii ki yasak olacaktır, devletin laik olduğu yerde. Ama, ilk bakışta anlaşılması daha az mümkün olan bir şey vardır ki, o da “kadınların saçlarının bir tek telini dahi göstermez” halde devlet hizmetinde bulunmalarıdır. Pek çoğumuz farkında olmasak bile, burada aslında ‘din özgürlüğü’ ya da - daha hafifletilmiş şekliyle - kültürel gelenek’ adı altında belirli bir ideolojinin topluma şu ya da bu ölçüde dayatılması söz konusudur.

Din, aslında bir ideolojidir ve de temelinde bilgi değil, inanç vardır. Bu tür ideolojilerin, kendi iddia ettikleri gibi bir ilahı ya da ilahları var mıdır, yoksa yok mudur; bu hiç önemli değildir. Burada önemli olan, insanın böyle bir şeyin gerçek olup olmadığına inanıp inanmaması değil, böyle bir şey gerçek olsa da olmasa da, böyle bir kulluğa razı olup olmamasıdır. İşte bu yüzden de laiklik, cumhuriyet’den (respublika: Res-varlık; publica-halkın) demokrasiye doğru giden yolun hareket noktasıdır: Laikos, Eski Yunanca’da ‘her türlü rütbe ve unvandan arınmış’, yani bir bakıma ‘sivil insan’ ait olan anlamına gelmektedir. Bu durumda Diyanet İşleri dedikleri kurumun işlevi, bazılarının sandığı gibi bu tür ideolojileri toplumsal hayatın kökenine yerleştirmek değil, tam tersine bunları derleyip toplayıp, toplumsal hayatı vicdanın, bunun olmadığı yerde de adaletin emrine vermektir.

Erbaş adlı efendi, bulunduğu mevkiden hemen istifa etmelidir. Ama nerede...; oraya kendi ferasetiyle gelmemiştir ki, yine kendisi ayrılabilsin. Taliban’a pek fazla uzaklıkta olmadıklarını açık açık söyleyenlerin, aslında kesinlikle hiçbir coğrafi sınırı bulunmayan ‘ümme’i bizim hudutlarımız içine yerleştirmeyi deneyenlerin soyundandır: Nüfusun yüzde % 10’u kadar, hatta belki % 10’u da geçen ‘müslüman sığınmacı’lar boşuna mı buradalar...

Ya kendilerinden olmayanlar, kimlerdir: Suriye’de, Irak’ta, Libya’da, o da olmadı

Afganistan'da şehit edilecekler; dere yatağına yapılmış evleri ilk selde gidecek olanlar; ilk orman yangınında yaşam ortamları ortadan kaldırılacak olanlar; yüz yüze eğitimin ilk kurbanı olacaklar vb...